

Տարեկան գինը 10 ռուբլի, կես տարեկանը 6 ռուբլի:
Առանձին համարները 7 կոպեկով:

Թիֆլիսում գրվում են միմյանց խմբագրատան մէջ:

Մեր հասցեն. Тифлисъ. Редакция «Мшакъ».
կամ Tiflis, Rédaction «Mschak».

ՄՇԱԿ

Խմբագրությունը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ
(բացի կիրակի և տօն օրերէն):

Յայտարարութիւն ընդունվում է ամեն լեզուով:

Յայտարարութիւնները համար վճարում են
իրաւաւորութիւնը բաւին 2 կոպեկ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ներքին ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ. Շամախու շրջակայ հա-
յաւորացիները. Նախապէս խմբագրելու. Շամախու
քաղաքի. Ներքին լուրերը.—ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒ-
ԹԻՒՆ. Կանանց միջադպարին կոնֆէրէնցիա: Արտա-
քին լուրերը.—ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ.—ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ.—
ԲՈՐՍԱ.—ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.—ԲԱՆԱՍԻՐԱ-
ԿԱՆ. Հայաստանից եկածները:

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՇԱՄԱԽՈՒ ՇՐՋԱԿԱՅ ՀԱՅԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Այս ամառ մի փոքրիկ ճանապարհորդութիւն
կատարեցի Շամախու շրջակայ մի քանի հայա-
քանակ գիւղերում: Ճանապարհորդութեանս միջո-
ցին քիչ թէ շատ ծանօթանալով այդ գիւղերի և
նրանց բնակիչներին ներկայ դրութեան հետ, կա-
մենաւ մի մի քանի խօսք ասել նրանց մասին:
Առում եմ մի քանի խօսք, որովհետեւ, խոստո-
ւածում եմ, ճանապարհորդութիւնս շուտաւրոյթ
և կարճատեւ լինելով, ես չը կարողացայ մանրամասն
կերպով ուսումնասիրել գիւղացիների կեանքի
բոլոր երեւոյթները, այլ միայն այնպիսիները,
որոնք նախ՝ աւելի են աչքի ընկնում, և երկ-
րորդ՝ աւելի ընդհանուր բնութագրութիւն ունեն:

Իմ այցելած գիւղերը հետեւեալներն են. Սա-
ղեան, Գեօղի, Գիւրջիլիւն և Հընդալ—մի գծի
վրա, և Մասարի, որը արդէն գտնվում է քաղա-
քից տասնոր մի ուրիշ ճանապարհի վրա:

Նախ խօսենք վերոյիշեալ գիւղերի անտեսական
դրութեան մասին:

Այդ գիւղերի բնակիչների համար ապրուստի
միջոցներն են այգեգործութիւնը և երկրագործու-
թիւնը: Այդիները խաղողի են, որից գոյացած
գինին բաւական մեծ հոշակ և անուռ ունի, և
ամենայն տարի մեծ քանակութեամբ արտահան-
վում է Բագու, Ասարիսան, Նիֆին-Նովոքոսով,
Մոսկվա և այլ քաղաքներ: Գաւով երկրագործու-
թեան, նրանք զբաղւում են ցորեն և գարի են
ցանում և այն էլ ոչ թէ վաճառելու համար, այլ

մեծ մասամբ միայն այնքան, որքան հարկաւոր է
իրանց մի տարեկան ընթացքում: Այդ գիւղացիներ-
ի անտեսական դրութեան մասին խօսելով, կա-
րելի է ասել, որ նա միշտ էլ թէ այգեգործու-
թիւնը և թէ երկրագործութիւնն այդ գիւղերում
կատարվում է հաղթանակ գործիքներով, և մեր
կարծիքով, գիւղացիների դրութեան ոչ այնքան էլ
պայծառ, միշտ էլ լինելու գլխաւոր պատճառներից
մէկը սա է, մանաւանդ որ նրանց հարեան ուռւ
աղանդաւոր գիւղացիներն արդէն մի քանի տարի
է, որ սկսել են գործածել ժամանակակից և կա-
տարելագործված գործիքներ, օրինակ՝ դարմանը
ցորենից կամ գարուց բաժանելու համար մի քա-
նի տարի սրանից առաջ ուռւ գիւղացիներից մե-
կը Ռուսաստանից բերել է տալիս մի հասարակ
կարմակերպութիւն ունեցող մեքենայ, որի մէջ
լցնելով ցորեն կամ գարի (չը մաքրած), պտու-
ցնում են նրա կողքին յարմարեցրած անուր, որի
պտուղու ծամանակ մեքենան շատ գեղեցիկ և
արագութեամբ բաժանում է ցորենը կամ գարին
դարմանից և մէկը մի կողմ է ածում, միւսը մի
ուրիշ կողմ: Այդպիսով աշխատանքը չափազանց
հեշտանում է: Վերոյիշեալ մեքենայի շինութիւնը
այնքան պարզ և հասարակ է լինում, որ ուռւ
գիւղական հիւանդն անգամ կարողանում են
շինել նրանից և այդպիսով մեծ թւով սկսում են
տարածել իրանց գիւղերում, իսկ մեր հայաբնակ
գիւղերից և ոչ մէկում չը կայ այդ օգտակար գոր-
ծիքից, չը նայած որ իւրաքանչիւր գիւղացի կա-
րող է տալ մի որ և է 50—60 ռուբլի և գինը,
կամ նոյն իսկ իրանց գիւղի հիւանդն շինել տալ
այդ մեքենայից:

Վերոյիշեալ գիւղերի անտեսական դրութեան
միջակ և ոչ բարձր լինելու պատճառներից մէկն
էլ գիւղացիների մէջ թագաւորող անհամաբալու-
թիւնն է, որը մանաւանդ խոր արմատներ է գցել
Սաղեան գիւղում. միմեանց դէշերը այրել, ծառե-
րը կտրատել, անատուրը փայտից և մինչև ան-
գամ ամենապարզագոյն պատճառներից զրոյթած
մարդասպանութեան գինը՝ սովորական են այդ
գիւղում: Նոյն իսկ առաջին անգամ գիւղը մտնե-
լիս, ես ակնատես եղայ երկու հարեանների մէջ

ծագած մի վիճարանութեան, որի միջոցին լսվում
էին ամենախայտառակ հայհոյանքներ, որոնք, ինչ-
պէս հաւատացնում էին ինձ ծանօթներս, շատ
հեշտութեամբ կարող էին փոխվել փայտի ու դա-
գանակի:

Մեր յիշած գիւղերը (բացի Մասարի) բնակիչնե-
րը շատ աշխատասէր մարդիկ են: Իսկ այդ վե-
րին բնակիչների ծուլութիւնը հուշակված է Շամա-
խու գետում. նոյն իսկ խօսելու ժամանակ
այնքան ծանր են խօսում նրանք, որ ամենամեծ
համբերութիւն է հարկաւոր մատարեցու մի նա-
խադասութիւնը լսելու համար: Բայց դա մասա-
րեցիների մէջ շատ տարածված է դուռ թափա-
քու ծխելը: Հետեւալ անեկողոր, որը պատմվում
է տեղական ժողովրդի մէջ, լաւ գաղափար է
տալիս դրանց ծխախոտ գործածելու մա-
սին. մի անգամ գիւղացիները ժողովվում են մի
տան կտրի վրա և այնքան թափաքու են ծխում
և թրքում, որ քիչ ժամանակից յետոյ կտուրը ըս-
կում է կաթնի:

Խօսելով այդպէս մեր այցելած գիւղերի տըն-
տեսական դրութեան մասին, մի քանի խօսք էլ
ասենք նրանց մտաւոր և բարոյական դարգացման
աստիճանի մասին:

Հընդալ, Գեօղի և Մասարի գիւղերում ու-
սումնարաններ չը կան: Այդ վերջինիս մէջ ուսում
նարան բանալու համար թեմական առաջնորդն
անցեալ տարի Մարգարիտական Ընկերութիւնից
տարեկան 300 ռուբլի նպաստ էր խնդրել: Այդ
գումարը, որը յոսանցվում էր այնպիսի երկուս-
տային, որի նախ, որպէս քահանայ պիտի կա-
տարէ ժողովրդի հոգևոր պէտքերը, երկրորդ՝ մա-
քառէ բողոքական քարոզչիները պրօպագանդայի
դէմ (Մասարի բնակիչների մեծ մասը բողոքական
է) և երրորդ՝ ուսուցչութեան պաշտօն վարի նոր
բացվելի ուսումնարանում: Այդպէս գործի համար
առաջարկվում են ամենաշինքն վարձատրութիւն:

Ուսումնարանների կան Գիւրջիլիւն գիւղում՝
արքեպիսկոպոսի, և Սաղեանում՝ Բուդաղեան եղբայր-
ների նախաձեռնութեամբ հիմնած:

Բարոյապէս էլ ժողովուրդը վերոյիշեալ գիւղե-
րում այնքան առաջադիմած չէ. նեղ կուսակցա-

կան վէճեր, կռիւներ, թշնամութիւններ, որոնց
պատճառներից մէկը, մեր կարծիքով, շամախեցի
տղէտ բողոքական քարոզչիների մուսուլմանները
է ընդհանրապէս գաւառի հայաբնակ գիւղերը, որով-
հետեւ որտեղ յայտնվում են այդ ըստ իրանց «սեր»
և միաբանութիւնը քարոզիչները, այնտեղ ժողո-
ւածը նեղ կրօնական խնդիրներ աչքի առաջ ու-
նենալով, բաժանվում է երկու կուսակցութեան,
որոնցից իւրաքանչիւրը ամենայն կերպ աշխատում
է վնասել միւսին և այդպիսով մեծամեծ չարիք-
ներ են առաջանում գիւղում: Բողոքականները մի
առանձին թաղ են կաղմել իրանց համար:

Լաւ կանէին հայ գիւղացիները, եթէ օրինակ
առնէին մօլդան գիւղացիներից, որոնց մէջ հա-
մերաշխութեան և փոխադարձ օգնութեան գաղա-
փարը շատ դարգացած է:

Նորեւորում ես անցնում էի մօլդան գիւղով,
որի մէջ մտնելով հետեւալ հետաքրքրութեան ար-
ժանի բանը տեսայ. գրեթէ իւրաքանչիւր խմբիկի
դրան գլխից կայցրած էին մի մի տախ-
տակներ, որոնցից ամեն մէկի վրա նկարած էին
սպիտակ գոյնով այս և այն երկրագործական գոր-
ծիքները՝ տակաւ, թի, բաշ, զոյլ և այլն... Իմ
հարցին, թէ ինչ նշանակութիւն ունեն այդ տախ-
տակները և նրանց վրա նկարած գործիքները, մօ-
լդան առաջնորդս պատասխանում է թէ, գիւղի
մի որ և է մասում հրդեհ պատահած ժամանակ,
այն գիւղացին, որի շէնքը գլխին նկարած է մի
որ և է գործիք, պարտաւոր է իր հետ վերցրած
այդ գործիքը՝ օգնութեան հասնել հրդեհ պատա-
հած տեղը: Այդ երեւոյթը ցոյց է տալիս, թէ որ-
քան է դարգացած մօլդան գիւղացիների մէջ
փոխադարձ օգնութեան գաղափարը:

Իսկ մեր հայ գիւղացիք իրանք են հրդեհում մի-
մեանց ստացուածքը...

Գ. Գ.

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒՆ

Կարս, 26 յուլիսի

Ձեր լրագրի 74-րդ համարում, Կարսից որպե-
ված է եղել մի թղթակցութիւն, որի մէջ ան-

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՑ ԵԿԱԾՆԵՐԸ

Հայրենիքից դատված, օտարութեան մէջ ան-
նպատակ չըլող կովիանցի, պարսկաստանցի,
տաճկաստանցի հայերի գաղթականութեան լայն
շրջանակները մէջ գրվել և ծանօթ լինել
այս օտարամոլների կենցաղավարութեանը սով-
որում են ինձ մի քանի խօսքերով նկարա-
գրել վերջինների աղօտ պատկերը: Թող ձեր
լրագրից հիւրենկալէ սոյն նկատողութիւնները,
քանի որ նա իր ամբողջ գոյութեան ընթացքում,
առիթմը պահանջած դէպքում, բողոքում է գաղ-
թականութեան դէմ:

Թափառելու առաջին քայլը արեց Սաղեանը.
նա երկար տարիներով վայելում էր աստանդա-
կան կեանքի պտուղները, մինչև կարողացաւ
միջատակած անտառ տարածել երկրագործ դասա-
կարգին պատկանող հայերի շրջաններում անգամ:
Գնալով անց, ծառալից գաղթականութիւնը,
մինչև որ վերջին ժամանակներս մի տեսակ ան-
գիտակցական պահանջ դարձաւ. չքաւորի համար
էլ, կապիտալիստի համար էլ հողատիրոջ համար
էլ և մի կտոր հող չունեցողի համար էլ:

Սաղեանը շրջակայ գիւղերում Հ. Նախիջևանը,
Երևանը, Գանձակը, Շուշին, Շամախին, Ծորա-
ղեանը, Ալեքսանդրօպոլը և այլն իրանց շրջակա-
ներով, այսօր դուրս են քշում իրանց գաւառի-
նի Ռուսիայի զանազան քաղաքները, գիւղերը,

չէները, աւանները, ստանիցաները, որտեղիւր
չըլելով նրանք, չափազանց աշխատելով, բաւա-
րար անողից, շատ անգամ մաքուր օղիք, կանոնա-
ւոր կենցաղավարութիւնից չուրի մնալով կմայլը
դարձած, գիւղերային ուղիների նմանվելով, հաղա-
բարոր ստոր պաշտօններ յանձն առնելով, անվըս-
տահ կերպով իրանց չուրջն են գիտում, խոյս
տալով ամեն կերպ տեղացիներից, որոնք խորին
ատելութեամբ են վերաբերվում նրանց:

Գաղթականութիւնը աճում է. դրա մէջ դար-
մանաւոր մի բանն էլ այն է, որ այժմ Հ. Նախի-
ջևանի Գարալագեանցի կողմից անգամ կանանց
խմբեր են երևում, որոնցից շատերը յուսալով
բարեկամների կամ ծանօթների վրա, թափվում
են այս կողմերը ու շատ անգամ անպաշտպան
ընկած հրապարակի մէջ են մնում... Գրանց մէջ
աչքի են ընկնում գաղթականների երկու սեռին
էլ պատկանող Գարալագեանցի Սէս, Գու, Մարտի-
րոս, Ազադէր, Մալիչեգեա, Նուր և այլն գիւղե-
րից, սակայն սրանցից շատերը հիասթափվելով
զգում են իրանց սխալը՝ յիշելով հայրենիքը, աշ-
խատում, չուտով առողջութիւնը կորցնում, թող-
նում ու հաղար անէճքներ թափելով, վերադա-
նում են հայրենիքը:

Գաղթականների մէջ թուրք ազգաբնակչութեան
պատկանող անհատներ չը կան, զոնէ կովկասի
կողմերից. հայը գաղթում է թուրք երկրում
նստում ու զբանից առաջացած անհասարակու-
թիւնից յաճախ անախտիք երեւոյթներ են տեղի
ունենում երկու հարեան աղբերի մէջ, որոնց ան-
համարաշխ կենցաղը երկրի անտեսական առաջա-
դիմութեան արդեւածութիւն հանգամանքներից զխա-
ւորն է դառնում. թուրքը հեռու է ընտանիքին

քայքայում սպանացող գաղթիւր մտքից, նա
սովորութիւն չունի մի քայլ անգամ հեռանալ
նորածիլ ընտանիքի կողքից, թողնելով նրան
կիսակրկի մի երկրում վաճառելով շրջապատ-
ված. հարկաւոր հայ կանաք տուրքում են
նուրկալի կեանք վարելով. 10—14—20 տարի
հեռու մնալով ընտանիքի հայը կոչվող անհատից.
Նրանք ջանալով ծածկել իրանց վշտերը՝ հալ ու
մաշ են լինում, սպանելով արդէն անբարոյակա-
նացած ամուսնու վերադարձին: Հայտնի յատուկ
ամօթխածութիւնը, հայ կնոջ դարաւոր ստրկու-
թիւնը ստիպում են նրան տանել ճակատագրի
կործանիչ հարուածը, որը երբեմն քսան տարի է
տևում. սակայնները միայն խնդրամատոյց լինելով
հոգևոր իշխանութեան մի ելք, մի փրկութիւն են
որոնում դուր գալու սարսափելի դրութիւնից,
որ շատ անգամ, զբաղղաբար, չէ և էլ աշող-
վում:

Գաղթած հայերը մեծ մասամբ խանութպանու-
թեամբ, փողոցներում ցիտրոնավաճառութեամբ,
մրգավաճառութեամբ, ջրկրթութեամբ, մշակու-
թեամբ, ծառայութեամբ, թէ երկաթուղու կայա-
րաններում, թէ տներում, սպալապանութեամբ,
հացթուփութեամբ, կոշակաւորութեամբ, ոսկերչու-
թեամբ, երբեմն էլ երկրասարքներից գործակա-
նարութեամբ, այգեպանութեամբ, վաշխառութեամբ
են պարապում. հիւրանոցներում, կայարաններում
ծառայել «պօլօփ» պաշտօն են վարում. մի
մասը չարախնդրութեամբ նստոտած զանազան թաղ
ու չոր մրգեր, մանր սարքանքներ վաճառելով են
զբաղված. մի մասը նկուղիների մէջ են նոյն ար-
հեստը առաջ տանում. գիւղերում պայուսակների

մէջ դարձած կամարածակ սայլերով չըլեր, չա-
լեր, սիւռնցիներ են մանածում. հին շորեր, աւել-
ներ, կօշիկներ, մանրուք, հաց, և այլն ձեռքում
մանածող ծախողներ էլ շատ կան. իշխաններ են
պահում (постоялые дворы), զանազան գինեւոնե-
րում օղէվաճառութեամբ են զբաղվում:

Հեռանալ ծննդավայրից ծանր է հէնց դար-
գացման ամեն աստիճաններում գտնվող ան-
հատի համար էլ. այտուղից եղբայրացեալու է որ
մի ոյժ է մղում գաղթականներին դէպի կործա-
նիչ քայլը. այն, նրանց հրապարակում են արդէն
պանդիտութեան մէջ փորձվածների առասպելա-
խառն պատմութիւնները հեռու երկիրների վերա-
բերմամբ, նրանց գաղթականութեամբ է իրանց հայ-
րենակիցներից մի երկուսի հարստութեան համ-
բաւը, նրանց քշում է հողի ու ջրի սակաւու-
թիւնը և անտեսական դարգացողութեան ստոր
աստիճանի վրա գտնվելը. նրանց հալածում են
աղանիքը, վաշխառութեանը, որոնք մանաւանդ Հ.
Նախիջևանում ու շրջակայքներում կատարեալ չա-
րիք են դարձել աղքատ ժողովրդի գլխին. դրանք
միանալով այս կամ այն մէլիքի, տանուտերի,
միրաւի և մի ուրիշ պաշտօնական անձի հետ՝
անխնայ հարստահարում են անդրներին, խլելով
նրանցից հողը, ջուրը ու հեռու վարելով հայրենի
տնից, ուստի դարմանալու այլ եւ տեղիք էլ չէ
մնում, երբ գաղթածների մի որոշ մասը անէճքով
է վերաբերվում հայրենիաց ծննդավայրին:

Գանիցս առիթ ռուսնալով լինել Հ. Նախիջևա-
նում, մեղ լաւ յայտնի է որ այնտեղ տիրում է
ջրի սակաւութիւն, որից սարսափելի կռիւներ են
ծագում. այդ պարպէս լինելով, ոչ ոք այնտեղ
մտքից անդամ չէ անցկացնում երկրի անտեսա-

դիտել յետոյ՝ տեղի ունեցաւ Պրէզիդենտական ընտանիքի անդամները, որ թագաւոր կայսրը խոնարհութեամբ զարմանալիք զարմանալիք յետոյ կայսրած նախաճաշիկի ժամանակ, թագաւոր կայսրը առաջարկեց զերմանական կայսրի կենացը, ապա աւստրիական կայսրի կենացը, նրա ծննդեան օրվայ առիթով: Գերմանական կայսրը ռուսերէն լեզուով առաջարկեց թագաւոր կայսրի կենացը: Ապա գերմանական կայսրը ընծայեց Նոյն Միջուկներէն մի հիանալի կտուր: Ժամը 3-ին սկսեց ժողովրդական դրօսանք Նարվայի ամրոցում: Մօտ ժամը 4-ին Նոյն Միջուկներէն և բարձրագոյն հիւրերը գնացին քաղաք, որ այցելեցին քաղաքային տունը, Պետրոս Մեծի անակը և իւրանգործը:

ՊՐԱՂԱ, 7 օգոստոսի: Կայսրի ծննդեան տօնի առիթով այստեղի «Deutsche Landestheater»-ի մէջ Սթրալսկի «Կորդելիա օպերան, որը ներկայացվեց փառաւոր սարք ու կարգով, մեծ աջողութեամբ ունեցաւ: Կոմպոզիտորին բնականցին մի քանի անգամ:

ՊԵՏԵՐԲՈՐԳ, 8 օգոստոսի: Հրատարակված է Բարձրագոյն հրաման եւրօպական սահմանով ներս մտնող չաքարի մաքուր բարձրացնելու մասին: Անպատրաստ չաքարը, ծեծած կամ աղացած, առանց կտորների, նաւահանգիստների և ցամաքային սահմաններից 3 լուբլի, բաժնիստ, միլիա, լուբլի, լեռնեց, դիտով և կտորներով, Սև և Ազովեան նաւահանգիստների միջով 90 կօպ, ոսկով, մնացած նաւահանգիստների և ցամաքային սահմանի միջով 3 լուբլ, 90 կօպ, չաքարի մաքուր պէտք է մտնել Բարձրագոյն հրամանի հրատարակած օրէց: Հրատարակված է ուկրա խորհով-Կրեմլնիցեան երկաթուղու 5% օրկապիտաները յետ դնելու և 1890 թի չորրորդ հրատարակումը:

Բաւոյնեան ռուսական 4% ոսկեայ փոխառութեան կայացնելու մասին:

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՐԳԻ ԲՈՐՍԱ Օգոստոսի 7-ին

Լոնդոնի վրա 10 ֆունտ արծէ.	82	20	կ.
Բեռլինի վրա 100 մարկ	40	30	»
Փարիզի վրա 100 ֆրանկ	32	57 1/2	»
Ոսկի	արծէ.	6	» 58
Մարտային կուպոններ	131	» 75	»
Արծաթ	1	» 10	»
Բորսային դիվիդենդներ	5	» 6 1/2	» 0
Պետ. բանկի 5% տոմս 1-ին շրջանի.	100	» 75	»
— — — — — 2-րդ	100	» —	»
— — — — — 3-րդ	99	» 87	»
— — — — — 4-րդ	99	» 87	»
— — — — — 5-րդ	99	» 87	»
— — — — — 6-րդ	99	» 87	»

4% ոսկեայ փոխառութիւն

6% ոսկեայ փոխառութիւն

Արեւելեան 5% փոխառ. 1-ին շրջ.

— — — — — 2-րդ

— — — — — 3-րդ

Ներքին 5% առաջին փոխառութիւն

— — — — — երկրորդ

— — — — — երրորդ անգ. կար. բ.

Պետական. երկաթուղային բնառ.

5 1/2% բնառ.

4% ներքին փոխառութիւն

5% գրաւ. թղթ. անգ. կար. բանկի

4% միջակ. գիւղ. հող. բանկի.

4 1/2% գրաւական թղթեր կաշուած.

— — — — — փոխ. կրեդիտ. ընկեր. մետաղ.

— — — — — թղթայ.

Պետերբուրգի քաղաքային կրեդիտ. ընկերութեան օրկապիտաները.

Մօսկվայի քաղաք. օրկապիտաներ.

Օրէսայի

Թիֆլիսի

Կրաւ. թղթ. Թիֆլիսի կար. բանկի.

— — — — — Քուբայի

Ս. Պետերբուրգի բորսայի տրամադրութիւնը հանդարտ է:

Խորագիր-հրատարակող ԳՐԻԳՈՐ ԱՐՄԵՐՈՒՆԻ

ԹԻՖԼԻՍԻ ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԹԱՏՐՈՆ
Շուտով Թիֆլիս կը գայ հինգ անգամ շաբաթը համար ռուսական և մօլդ. րօսիական ԹՂՈՒԿՆԵՐԻ (ЛИСТЫ) խումբը:

Գ. կարգի մի ՈՒՍՈՒՑԻՉ ցանկանում է տեղ գտնել մեր ծխական դպրոցները միտում: Գանձն կառնի դիւաւորապէս դասեր ՀԱՅՈՑ լեզուից: Գանկացողները կարող են դիմել ՆՈՐ-ԲԱՅԱԶԷՏ, պ. Գեորգ Գայեանցին:

Մի երկտասարդ, որ քաջ զիտէ Փրանսերէն, բնակութիւն հաստատելով Թիֆլիսում ցանկանում է ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԻ ՄԱՍՆԱՍԻՐ ԴԱՍԵՐ տար, շատ ՄԱՏՁԵԼԻ ԳՆՈՎ: Գանկացողները կարող են դիմել Սայր-օղլու ծխական դրծարանը (Բերուսովսկայա փողոց) հարցնել Զովհանէս Գլուշեանցի:

Ալէքսանդրօպօլի ա. Փրկիչ եկեղեցու երկրասեան տղայոց դպրոցի հոգաբարձութիւնը հրաւիրում է պետական միջնակարգ դպրոցի ուսուցչական և ուսուցչական իրաւունք ունեցող ՌՈՒՍԱՅ ԼԵՂՈՒՄԻ ՄԻ ՈՒՍՈՒՑԻՉ, որ աւանդելու է շաբաթական 24 դաս—առաջին կուրսի որոշած ուժիկով: Գանկացողները դիմելու են հոգաբարձութեան նախագահին հետեւեալ հասցեով. Александрополь, священнику Месроп Геонджянц:

Ե. ԿԱՐԳԻ ՄԻ ՈՒՍՈՒՑԻՉ, որ աւարտել է ուսուցչական ինստիտուտը, ցանկանում պաշտօն ունենալ հայոց դպրոցներում: Կը պարապի ուսուցչական ծառայելու: Գանկացողները և աւագ-ուսուցչի պաշտօն: Գանկացողները հասցնել կարող են իմանալ «Արիւն» խմբագրատանը, որ և կարող են դիմել օտար քաղաքներէ:

ԾԱԽՎՈՒՄ Է ՄԻ ԶՈՅԳ ՄԱՐՄԱՐ ԴԱՐ
Պարկաստանից ստացված, հաւասար մեծութեամբ: Երկարութիւնը 2 արշին 23 վիշոյ, լայնութիւնը 1 արշին 3 վիշոյ, հաստութիւնը 5 վիշոյ: Դիմել խորհուրդի քարավանատան, Աւարեանցին:

«ՄԻՇՈՒՆԱՅ»
ՄԿՆԵՐ ԿՈՏՈՐԵԼՈՒ ՌԻՍ ԳՈՒՍՄԱՆԻ ՄԻՇՈՒՆԵՐԸ
Գլխաւոր պանստը գտնվում է Թիֆլիսում և Բազում Բարձրագոյն հաստատված դեղատան ապրանքների վաճառման կովկասեան ընկերութեան մօտ:

Մի հայ ՕՐԻՈՐԴ, ուսուցչական ցանկի է. կարողից, ցանկանում է հայոց ծխական օրիորդական դպրոցներում դասաւանդելու անել, շաբաթական 20—24 դասով հետեւեալ աւարականից: 1) Հայոց լեզուից Ա. Բ. և Գ. դասարաններում, 2) Թւարանութիւնից նոյնպէս երեք պարտաստականներում, 3) Հայոց վայելչագրութիւն, դժգրութիւն և ձեռագործութիւն բոլոր դասարաններում: Գանկանում է նաեւ կար ու ձեռք առնաձին պարզ դժգորական մեթօդով դաս տալ և լինել կարգապահ վարժուհի: Պայմանները համար դիմել ԵՐԵՒԱՆ, Խաչատուր Մէլիքեանցին:

Յ. Ա. Յ. Տ. Ա. Ր. Ա. Ր. Ո. Ի. Թ. Ի. Ի. Ն. Ն. Ե. Ր.
Ե. կարգի մի ՈՒՍՈՒՑԻՉ ցանկանում է հայոց ծխական-եկեղեցական դպրոցներում պաշտօն ունենալ: Կը պարապի ուսուցչական ծառայելու: Կապէն. Тифлис, Абас-Абатская площадь, № 9, домъ Мириманова, А. Тигранянъ.

ԱՌԵԻՏՐԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐ
(Թիֆլիս, Նազօրնայա փողոց, № 9)
Գանկացողը, ունենալ իրանց առեւտրական գործերի համար, այն յունիս ամսում ուսման ընթացքը աւարտած ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐ ԵՒ ԱՇԱԿԵՐՏՈՒՅԻՆԵՐ, թող բարեհաճեն դիմել կուրսերի հիմնողին Ս. Մանուէլեանցին: Աւարտողները ստացել են մասնագիտական առեւտրական կրթութիւն, կովկասի ուսումնարանական շրջանի հոգաբարձուի հաստատված ծրագրի համեմատ, և ունեն օրիւն աւարտ ատտեստատներ: Ընդունելութիւնները սկսվելու են սեպտեմբերի 1-ից: Կուրսերի ծրագիրը և կանոնները կարելի է ստանալ ձրի ապէս եղբ. Ծովիանցիների բանկային գրասենեակում և կուրսեր հիմնողի բնակարանում: Օտարաքաղաքացիք դիմում են. Тифлис, учредителю курсовъ С. П. Мануэльянцу.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
Մօտ 10 տարի լինելով ՕԴԵՍՍԱՅՈՒՄ, և կատարելով կոմիսիական գործեր, հրապարակաւ յայտարարում եմ Կովկասեան և Անդրկովկասեան պատուելի հասարակութեանը, որ դարձեալ եղբարք ԱԲԳԱՐԵԱՆՏՆԵՐՍ սովորականի համեմատ ընդունում ենք յանձնարարական պայմանով դանազան ապրանքներ վաճառելու: Նաեւ կատարում ենք ապրանքների գնելու, ծախելու և ուղարկելու պատուէրներ: Գանկացողները պայմանների մասին կարող են դիմել ինձ. ОДЕССА НИКИТУ АПВАРОВУ.

Հինգերորդ կարգի մի ՈՒՍՈՒՑԻՉ, որը իր ուսումը աւարտել է ուսուցչական Սեմինարիայում և հինգ տարի ուսուցչի պաշտօն է փարել ուսուցչական հայոց ուսուցչականներում, ցանկանում է պիտմ տեղ ունենալ մի որ և է հայոց ուսուցչական առաջին կուրսի:

Դիմել պայմաններով, ЭРИВАНЬ, Судебному Приставу Абрамову.

ԾԻԱԽՈՏԻ ԷԿՍՏՐԱԿՏ
ՆԻԿՈԼԱՅ ԲՈՂԴԱՆՈՎԻ ԵՒ ԸՆԿ.
ԱՄԵՆԱԼԱՒ ԵՒ ԱՐՄԱՏԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑ յշարներին, եղջիւրաւոր և այլ կենդանիներին բորոտութիւնից և կաշու ուրիշ ամեն տեսակ հիւանդութիւններից բժշկելու, նմանապէս ձիերին, շներին կաշու ամեն տեսակ հիւանդութիւններից և թռչուններին պարազիտներից բժշկելու համար:
ՊԱՇՊԱՆՈՒՄ Է ամեն տեսակ ծաղիկներ, բոյսեր, ծառեր և բանջարեղեններ՝ որդնելից, թրթուրներից և ուրիշ միջատներից:
ԳԼԽԱՌՈՐ ՊԱՇՏԵՍ ԹԻՖԼԻՍԻՄ՝ Գեղադրծական Ապրանքների վաճառման ԲԱՐՁՐԱՆՈՅՆ հաստատված Կովկասեան ընկերութեան միջ:

Մ. Գ. ՑԵՏԼԻՆԻ
ԺԱՄԱՅՈՑՆԵՐԻ ՄԱԳԱՋԻՆԻ
ՕՊՏԻԱԿԱՆ ԲԱԺԱՆՄՈՒՆԻԲԸ
Պայտի այդու դիմաց, անկիւնի մագաղինում, ստացված է մեծ ընտրութիւն՝ ոսկեայ, նոսկեայ, նիկելեայ, պողպատեայ և կրիայի ոսկորից ԱՅՆՈՑՆԵՐ, ՊԵՆՏԵՆԵՐ և ԼՈՐԵՆՏԵՐ: Թատրոնական և դաշտային ԲԻՆՈՎԻՆԵՐ, ՋԵՐՄԱՆՈՎԵՐ, Թէ սենեակների, Թէ դօրքը կախելու և Թէ վանանների համար վերատառված և վկայական ունեցող ՄԱԿՍԻՄԱԼ չերմապիւր: Լօրնէտի և պէնանէի համար ոսկեայ, արծաթեայ, նոր-ոսկեայ շղթաներ, նմանապէս մետաքսեայ և մետաղական թելեր:
Այնոցներ և պէնանէներ տրվում են նմանապէս բժշկների պատուէրով:
Մագաղինում յանձն են առնում նմանապէս փշացած իրերի նորոգելու և ապագիների գնելու:
ԳՆԵՐԸ ամենաշափաւոր են:

ՊՐՈՎԻԶՈՐ Ա. ՇՏԷԻԷՐԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ
ԱՏԱՄԵՐԻ ՑԱԽԻ ԵՒ ՓՁԱՆԱԼՈՒ ԴԷՄ
ՊՈԴՈԼԵԱՆ ԱՏԱՄԵՆԴԵԼ ԿԱԹԻԼՆԵՐ 50 ԿՈԳ.
ԱՌՈՂԱՊԱՋԱԿԱՆ ԿՈԿՈՑԵՆԵԱՆ ԱՏԱՄԵՆԻՆ ԷԼԻԿՍԻՐ 80 ԿՈԳ.
ԱՌՈՂԱՊԱՋԱԿԱՆ ԱՏԱՄԵՆԻՆ ՓՈՇԻ 30 ԿՈԳ.

ԳԼԽԱՌՈՐ ՊԱՇՏԵՍ.
ԹԻՖԼԻՍԻՄ՝ Գեղադրծական ապրանքների կովկասեան ընկերութեան միջ և պ. պ. Շահ-պարոնեանցի, Մակկերի, Սէնչի-կօպկու և Ագմուրօվի զեղաւորներում:
ЗУБНАЯ КАПЛИ: КОР. 50 К.
УБНОЙ ПОРОШОК: КОР. 30 К.
УБНОЙ ЭЛИКСИР: ФЛ. 80 К.
A. M. T. E. X. E. P. I.
24—52 (Հ.)